

Uchwała Nr SO-3/4012/71/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 11 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Łęka Opatowska za rok 2024 wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 3/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. w składzie:

Przewodnicząca: Dorota Wierzbicka
Członkowie: Małgorzata Łuczak
Agnieszka Ząbczyńska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Łęka Opatowska sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Łęka Opatowska za 2024 r. oraz informacja o stanie mienia komunalnego Jednostki przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2025 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2024 rok i jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łęka Opatowska i jej zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi o symbolu Rb sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2024 roku.

I.

Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisowo – tabelaryczną.

1. W części tabelarycznej zamieszczono zestawienia dotyczące m.in.:

- wykonania dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej tj. w szczegółowości uchwalonego budżetu na 2024 rok (w układzie: dział, rozdział, paragraf, źródło dochodów/wydatków, plan na 01.01.2024 r. i na 31.12.2024 r., wykonanie, % wykonania planu). Wykonanie dochodów rozszerzono o prezentację wykonania dochodów: bieżących, majątkowych, własnych i wg źródeł, a wykonanie wydatków rozszerzono o prezentację wykonania wydatków bieżących, majątkowych, wydatków w grupach,
- otrzymanych dotacji na zadania zlecone, na podstawie porozumień oraz z innych źródeł (m.in. środki unijne, z programu Polski Ład, z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i Funduszu Pomocy) oraz wydatków zrealizowanych z tych dochodów,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych z programu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- stanu należności, zaległości i nadpłat,
- dotacji udzielonych z budżetu,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za

korzystanie ze środowiska,

- wykonania wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

Wykonanie dochodów i wydatków budżetu za 2024 rok przedstawiono w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, czym wypełniono dyspozycje wynikające z art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W części opisowej ograniczono się do wskazania nazw rozdziałów i paragrafów dochodów i wydatków, bez objaśnień wykonanych wielkości (w kilku pojedynczych przypadkach opisano krótko rzeczowe wykonanie wydatków bieżących). Objasnienia przedstawiają natomiast wykonanie wydatków inwestycyjnych według nazw realizowanych zadań.

Sprawozdanie w tej części zawiera informacje o planowanych i wykonanych przychodach i rozchodach budżetu.

W części tej przedstawiono wykaz uchwał Rady Gminy i zarządzeń Wójta zmieniających budżet w ciągu roku, przedstawiono plan po zmianach podstawowych wielkości budżetu: dochodów, wydatków, wyniku budżetu, przychodów oraz rozchodów.

W sprawozdaniu opisane zostały przyczyny odchyleń w realizacji dochodów i niższego wykonania wydatków budżetowych.

W sprawozdaniu zawarto informacje na temat skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień osobom prawnym i fizycznym wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa (ze sprawozdania wynika, że nie wydano decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, rozłożenia na raty czy odroczenia terminu płatności).

Wójt Gminy poinformował, że żadna jednostka budżetowa nie utworzyła i nie posiadała rachunku dochodów własnych.

3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich (w układzie: nazwa i cel przedsięwzięcia, okres realizacji, łączne nakłady finansowe, nakłady poniesione do 31.12.2023 r., plan na 01.01.2024 r. i na 31.12.2024 r., wykonanie na 31.12.2024 r., wykonanie planu w %, stopień zaawansowania realizacji zadania w %), co wyczerpuje wymogi art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
4. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych dokonane w ciągu roku (w układzie: dział, rozdział, paragraf, wyszczególnienie, plan na 01.01.2024 r., zwiększenia i zmniejszenia, plan na 31.12.2024 r., wykonanie na 31.12.2024 r., wykonanie planu w %), co wyczerpuje wymogi art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.
5. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie.

II.

1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że budżet Gminy Łęka Opatowska za rok 2024 zamknięto nadwyżką budżetową w wysokości 3.561.114,82 zł przy planowanym deficycie w kwocie 5.677.308,72 zł, bowiem:
 - a) dochody wykonano w wysokości 59.762.889,15 zł, tj. 101,79% planu, z tego:
 - dochody bieżące wykonane zostały w kwocie 43.981.735,02 zł (103,13% planu),
 - dochody majątkowe w kwocie 15.781.154,13 zł (98,21% planu);
 - b) wydatki wykonane zostały w kwocie 56.201.774,33 zł tj. 87,28% planu, z tego:

- wydatki bieżące wykonano w kwocie 37.106.055,31 zł (89,86% planu),
- wydatki majątkowe w kwocie 19.095.719,02 zł (82,67% planu);
- c) przychody budżetu wykonano w kwocie 9.172.063,81 zł tj. 109,53% planu i są to przychody z tytułu:

- kredyty i pożyczki w kwocie 7.300.000,00 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1.797.835,09 zł,
 Skład Orzekający wskazuje, że w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok kwota wolnych środków została wykazana w zaniżonej wysokości, bowiem z bilansu z wykonania budżetu j.s.t. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2023 roku wynika kwota wolnych środków w wysokości ogółem 1.872.496,93 zł, a pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 74.228,72 zł, wolne środki wynoszą 1.798.268,21 zł. Skutkuje to wskazaniem w sprawozdaniu rocznym nieprawidłowej kwoty wykonanych przychodów ogółem (różnica wynosi 433,12 zł).
- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 74.228,72 zł.

- d) rozchody budżetu wykonano ogółem w kwocie 2.696.920,00 zł tj. 100,00% planu i są to rozchody z tytułu:

- spłaty kredytów i pożyczek w kwocie 1.696.920,00 zł,
- lokaty wykraczające poza rok budżetowy w kwocie 1.000.000,00 zł.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024.

Skład Orzekający wskazuje, że na dzień wydania niniejszej opinii także w sprawozdaniu Rb-NDS kwota wolnych środków została wykazana w zaniżonej wysokości.

Na koniec roku 2024 wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, tym samym spełnione zostały wymogi art. 242 ust 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Ze sprawozdania Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” wynika, że kwota długu wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 17.014.568,79 zł, co stanowi 28,47% wykonanych dochodów. Kwota długu obejmuje zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek. W sprawozdaniu Wójt wskazał podmioty, wobec których Gmina posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Gmina nie posiada zobowiązań z tytułu niewymagalnych (potencjalnych) poręczeń i gwarancji. Kwota niewymagalnych zobowiązań na koniec 2024 roku wynosiła 1.554.071,64 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych. W sprawozdaniu Wójt zawarł informacje jakich tytułów dotyczą zobowiązania.
3. Na podstawie sprawozdania Rb-28S ustalono, iż nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych. Suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) również nie przekracza planu ustalonego w budżecie.
4. Ze sprawozdania Wójta, jak i ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów za 2024 rok wynika, iż należności wynoszą 4.016.216,08 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 3.428.709,06 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost zaległości o kwotę 143.551,77 zł. Wójt w sprawozdaniu, w części opisowej, podał informacje o podjętych działaniach celem ich wyegzekwowania.
5. Skład Orzekający ustalił także:

- Jednostka poniosła w 2024 roku wydatki związane z zapłatą pozostałych odsetek w wysokości 258,00 zł (w dziale 855, rozdziale 85502 § 4580). W sprawozdaniu (str. 50) Wójt Gminy odniósł się do powyższego wydatku,
- wpłaty na rzecz izb rolniczych wykonano na poziomie 2,06% uzyskanych wpływów z podatku rolnego,
- przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (wydatki w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”) zrealizowano w 100% planowanych wydatków.

6. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody (zł)			Wydatki (zł)		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	48 000,00	42 985,42	85153	10 000,00	3 049,00
75618 (§ 0480)	140 500,00	150 595,63	85154	235 061,29	173 317,83
Razem	188 500,00	193 581,05	Razem	245 061,29	176 366,83

Kwota planowanych w 2024 roku wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uwzględnia niewykorzystane środki z uzyskanych dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pochodzące z lat ubiegłych w kwocie 56.561,29 zł.

Zatem niewykorzystane środki z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych za 2024 rok wynoszą 73.775,51 zł.

Na stronie 136 Wójt wskazał, że „Niewykorzystane środki z 2024 r. zostaną wprowadzone do planu wydatków 2025 r. na zadania związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii przy najbliższej zmianie budżetu gminy”.

Skład Orzekający ustalił, że środki te wprowadzono do planu przychodów na 2025 rok, w uchwale Nr XV/79/2025 Rady Gminy Łęka Opatowska z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Łęka Opatowska na rok 2025 i przeznaczone na wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi (rozdział 85154).

7. Gmina we własnym zakresie realizowała zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami wykonane zostały w wysokościach odpowiednio:
- dochody w rozdz. 90002 – 1.513.000,20 zł na planowane 1.638.363,00 zł, w tym § 0490 1.477.263,41 zł,
 - wydatki w rozdz. 90002 – 1.740.456,05 zł na planowane 1.856.030,43 zł, w tym § 4300 1.647.372,05 zł.

Ponadto w 2024 roku do planu przychodów w § 905 wprowadzono niewykorzystane środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami z roku 2023 w wysokości 17.667,43 zł. Finansowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi za 2024 rok zamknęło się deficytem w wysokości 209.788,43 zł.

W myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399 z późn. zm.) system ten powinien się samofinansować. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi winny więc być skalkulowane w takiej wysokości by

pokrywały koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jednakże na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rada Gminy Łęka Opatowska na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podjęła dnia 19 grudnia 2024 r. uchwałę Nr X/55/2024 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2024.

W sprawozdaniu Wójt zawarł objaśnienia na temat wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym także odniósł się do wydatków fakultatywnych wymienionych w przepisie 6r ust. 2a – 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 po zm.).

III.

Inne uwagi:

W sprawozdaniu wystąpiła drobna rozbieżność: na str. 43 w tabeli nr 12 pn. „*Realizacja planu zadań inwestycyjnych w 2024 roku w Gminie Łęka Opatowska*” oraz na str. 104 w tabeli nr 22 pn. „*Wykonanie wydatków majątkowych budżetu Gminy Łęka Opatowska za 2024 rok*” dla przedsięwzięcia „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Opatowie o zbiornik retencyjny ścieków oraz punkt przyjęcia osadów z oczyszczalni przydomowych” wykazano wykonanie wydatków w kwocie 70.361,46 zł. Natomiast w tabeli nr 24 pn. „*Stopień zaawansowania zadań wieloletnich Gminy Łęka Opatowska za 2024 rok*” (str. 127) dla ww. przedsięwzięcia pokazana została kwota wykonania na 31.12.2024 r. - 0,00 zł.

IV.

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2024 rok przedłożona została „Informacja o stanie mienia komunalnego gminy Łęka Opatowska”, którą opracowano z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

(-) Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.